

တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲ ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ကမ်းတံၢ်
တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒၢး, ခွဲး-ခလၢးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်
လၢယုၤ ၂၁,၂၀၁၂

တၢ်တူၢ်လိာ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ် -

ရှိခါဝဲလ် (Shawn Caldwell) တူၢ်လိာ်ဒီးစံးဘျူးပှၤကိးဂၤလၢအဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လိာ်. ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ကမ်းတံၢ်ဖိတဖၣ် လၢအဟဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ကျိၣ်အိၣ် (Kyaw Aung), အဲက့ၣ်လၢဂုမးခဲ (Angela Womack), က့ၣ်ထံၣ်ဝုၣ်လ့ၣ်ယၢၣ် (Juanita Williams), ဒုးဘံးဖရၢၣ်လ့ (David Fraley), ကျိးရှိက့ၣ် (George James), ဘက့ၣ်နံၣ်ယၢၣ်လုးဖဲ (Virginia Baillif), စ့ၣ်လံာ်ယၢၣ်လဲနဲ (Sylvia Bland), ဒီနၢၣ်ရဲး (Donald Wright) ဒီးစိၤလိာ်လးမူ (Saw Lawla Moo) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လိာ်. ခရုးစတီဖၢၣ်ခွဲၣ်ရိၣ် (Christopher Chiron), ဝုဘလၢ (Wayne Blair) ဒီး ပှၤဆိၣ်ထွဲပှၤမၤတၢ်ဖိ မ့ၢ်ရဲၣ်ခရၢၣ်ဘၢၣ် (Mary Craven) စ့ၢ်ကိးဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လိာ်. ဒဲရဲယၢးစံးဒုးစၢၣ် (Darius Dixon) ဒီးထရူၣ်စံၣ် အဲးနရူ (Tracy Agnew) တဖၣ်တဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်.

မ့ၢ်စထၢၣ် ခါဝဲလ် (Mr. Caldwell) စံးဘျူး မ့ၢ်စထၢၣ် ဘလၢ (Mr. Blair) လၢအဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အယိလိာ်. မ့ၢ်စထၢၣ် ဘလၢ (Mr. Blair) စံးဝဲလၢ တမ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဆိတမံၤမံၤအိၣ်အယိဟဲဝဲဘၣ်. မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးဟဲန့ၣ်လိာ်ကွၢ်ဝဲအယိဟဲဝဲန့ၣ်လိာ်. အဝဲစံးပတြၢၤ ကမ်းတံၢ်လၢအတၢ်မၤတဖၣ်အယိ ဒီး စံးလၢပှၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟဲကတိၤတၢ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်အဝဲကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ထီၣ်ဘိ န့ၣ်လိာ်.

၂၀၁၂ နံၣ်. လၢယုၤ ၇ သီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်န့ၣ်လိာ်. မ့ၢ်စထၢၣ်က့ၣ် (Mr. James) ဆှၢၣ် တၢ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်အံၤဒီး မ့ၢ်စံးဘလဲ (Ms. Bland) တူၢ်လိာ်ဝဲဒီး မ့ၢ်လၢပှၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးခဲလၢဂၢၢ်အယိဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျိၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလိာ်.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် -

- မ့ၢ်စထၢၣ် ခွဲၣ်ရိၣ် (Mr. Chiron) စံးဝဲလၢတယံၣ်တမိၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲ အတၢ်မၤတဘျူးခါကအိးထီၣ်အသး ဒီး တၢ်မၤတနီၤ အတၢ်အိးထီၣ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကကတၢ်လၢမ့ၢ်ဆၢအံၤန့ၣ်လိာ်. ကရူၢ်ခိၣ်ယိးဂၤအလိာ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကထၢတဖၣ်အပှၤ ဝဲတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်မၤ လွဲၣ်တီၤ စ့ၢ်ကိးကဘၣ်တၢ်အိးထီၣ်အိၣ်လၢတယံၣ်တမိၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လိာ်.
- မ့ၢ်စထၢၣ် ခွဲၣ်ရိၣ် (Mr. Chiron) စံးဝဲလၢဝဲလိာ်အံၤပှၤတၢ်ဝဲ Rosetta Stone အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအဒိ ယဲၢ်ဆံ (၅၀) လံာ် ဒီးတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲအံၤ တၢ်မ့ၢ်လၢစးထီၣ်မၤအိၣ် ဝဲလိယုၤလံာ်အကတၢ်ဒီးသိးကဒုးအိၣ်ထီၣ် ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢ အသ့အဲကလံးကျိၣ် ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လိာ်.
- မ့ၢ်စထၢၣ်အိၣ် (Mr. Aung) သံကွၢ်ဝဲဘၣ်ယးလံာ်ခိယုၤတဖၣ်မ့ၢ်ပှၤဒီးန့ၣ်အိၣ်သ့လၢအ့ထၢၣ်နဲးအဖိခိၣ်ခါန့ၣ်လိာ်. မ့ၢ်စထၢၣ် ခွဲၣ်ရိၣ် (Mr. Chiron) စံးဝဲလၢလၢအ့ထၢၣ်နဲးအဖိခိၣ်န့ၣ်လံာ်ခိယုၤအိၣ်တဘျူးခါလၢတၢ်ကွဲးကျိၣ်တၢ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပှၤဟံၣ်အိၣ်သ့လၢ ဝဲကျိၣ် အခိၣ်ဖျါထီၣ်အပှၤသ့ဒီးဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤညီညီအဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.
- မ့ၢ်စထၢၣ်မူ (Mr. Moo) နၢ်ဟူဝဲပှၤမၤတၢ်ဖိတနီၤစံးဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၢအိၣ်လၢအပှၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လိာ်. မ့ၢ်စထၢၣ် ခါဝဲလ် (Mr. Caldwell) မၤသ့ၣ်နီၣ်က့ၢ်ပှၤကိးဂၤလၢတၢ်မၤကရူၢ်ခိၣ်တဖၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်ပှၤပှၤဆှၢၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဘၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်တအိၣ် ဒီး တၢ်စိကမိၤလၢကစံၣ်ညီၣ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လိာ်. တဲကဒီးဝဲလၢ ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်ကဘၣ်လဲၤဆူ ပှၤပှၤဆှၢၣ်ခိၣ်န့ၣ်အအိၣ်အဆိဒီး တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ်တဂ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ်ဒီးကဘၣ်ထီၣ်ကဒီးဆူ တၢ်ပှၤဆှၢၣ်ရဲၣ်ကျဲအဖိခိၣ်တဆိ န့ၣ်လိာ်.

တၢ်မၤအသိ -

တၢ်ဒုးဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်သးတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်ကမ်းတံၢ်-ကမ်းတံၢ်ဆံးဖိကိးဖူန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်မံးနံးဝဲလၢကထံၣ်လိာ်ကတီၢ်လိာ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ် မၤတဖၣ် အဂီၢ်လိာ်. ဒီးကမ်းတံၢ်ဖိတဖၣ်က့ၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးသိးကနီၤလိာ်အတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.

❖ ကရင် နိုင်ဂံဝ - ဒုတိယဖရန်လု (David Fraley), အဲကွလန်ဝုမခ် (Angela Womack), ကိုးရှ်ကွမ် (George James) နှင့် ဘက္ကံယာဘုလူးဖ် (Virginia Baillif)

တော်ဂူဒီးတော်တဂူတဖှ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်မၤအဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအစၢတဖှ်.

မူးစထၢၣ်ဖရန်လု (Mr. Fraley) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကရူၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်ထံတၢ်ခါဒ်သိးကသဆၣ်ထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိကိးဂၤဒီးလၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ထံၣ် လၢအတၢ်မၤအဆၢကတီၢ်တဖှ်အဖိခိၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး -အဒိ တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်- လၢအအိၣ်ထီၣ်လၢ အတၢ်ယုထၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဖှ်အံၤအယိ, အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကရူၢ်အံၤခါဆူညါကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖှ်အံၤ ဒီးကကတံၢ်ကတီၢ်ဆိကမိၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်ထံအံၤတၢ်ကဘၣ်ဂ့ၢ်လီၤဒီးက့ၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်က့ၢ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

❖ ကရင် နိုင်ဂံဝ- ကွန်ထရ်ဝုၣ်လုၣ်ယၢၣ် (Juanita Williams), ကျီၣ်အိၣ် (Kyaw Aung), ဒီနာၣ်ရဲး (Donald Wright) နှင့် စီၤလီၤလးမူ (Saw Lawla Moo)

ကျဲၤတဖှ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအလဲလိာ်သးတဖှ်ဒီးတၢ်နၢ်ဟံၣ်လိာ်သးတဖှ်.ဒီးကဒုးအါထီၣ်တၢ် ဘၣ်ထွဲလိာ်သး

မူးစဝုၣ်လုၣ်ယၢၣ် (Ms. Williams) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢကရူၢ်အံၤဝဲသကိးလိာ်သးဘၣ်ယးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆိတဖှ်လၢအမ့ၢ်တၢ်တြီယာ်တဖှ် အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တဲာ် Hello မ့တမ့ၢ် Goodbye အကလုာ်ကလုာ်, နံၤသဘူလၢအလီၤဆိလိာ်သးတဖှ်, ကလုာ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအလီၤဆိလိာ်သးတဖှ် ဒီး တၢ်ဒ်န့ၣ်သိးတဖှ်န့ၣ် ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ကတီၢ်လၢပုၤစးထီၣ်ကတီၢ်လၢကိးလိာ်သးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဒိ-လံာ်ကုၢ်ဖိတဖှ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ကတီၢ်ပံးစုကွၢ်မဲာ်ဖိ တဖှ်လၢအမ့ၢ် 'Good morning (ဂီၤလၢအဂ့ၢ်), What's up(အိၣ်သးဒ်လဲၣ်), How are you (အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ၤဗါ)' တဖှ်န့ၣ်မၤစၢၤပုၤမၤ တၢ်ဖိတဖှ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မူးစဝုၣ်လုၣ်ယၢၣ် (Ms. Williams) န့ၣ် ဝဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယးဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖှ်လၢလီၤကတီၢ်ကိးခါဒီး ကမၤလိဝဲလံာ်ဖျါၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတီၢ်ကွၢ်တဖှ်လၢ အကါဒိၣ်တဖှ် ဒ်အမ့ၢ် နိၣ်ခွဲသိၣ်, ထၢတၢ်ကမ့ၢ်, မၤကဆဲးဖျိကမ့ၢ်ဒီးတၢ်ထွီၤဖုဒါခိၣ်တဖှ် လၢကျိၣ်လွဲၣ်ကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကဟ့ၣ်နီၤသကိးလိာ်သးတၢ်ဂ့ၢ်တဖှ်ဘၣ်ယးဒီး နီၤတဂၤလၢလီၤအ တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ် တဖှ်ဒီးသးသမ့အတၢ်လဲၤတဖှ်တုၤလၢအဟဲတုၤဆူတၢ်လီၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်က့ၢ်စ့ၢ်ကိးလၢကမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတနီၤဖဲ တၢ်မ့ၢ်လၢဟံၣ်ကဲတၢ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ် ယိတၢ်ဖိတၢ်မၤအန့ၣ် လၢလိာ်စးပထံဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. မူးစထၢၣ် ခွဲၣ်ရိၣ် (Mr. Chiron)ဟ့ၣ်က့ၢ်လၢ တၢ်ကကွဲမ့ၢ်ဝဲ Orange County တၢ်သ့လံာ် လဲၤကိၣ်ကးသရၣ်သမၤတဖှ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်သိးကဝဲသကိးလိာ်သး ဘၣ်ယးဒီး တၢ်ကတီၢ်ဖျါၣ် ဒီးတၢ်ကတီၢ်အကူၢ်ဖိတဖှ်လၢတၢ်သိၣ်လိအီၤဆူပုၤမၤတဖှ် ဖိတဖှ်လၢအဲကလံးကျိၣ်အတီၢ်တဖှ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

❖ ကရင် နိုင်ဂံဝ- ကျီၣ်ဝုၣ်လုၣ်ယၢၣ် (John Williams), ရှီခါဝဲလ် (Shawn Caldwell) နှင့် စုလ်ဘံယာဘလဲန် (Sylvia Bland)

တၢ်ဟံၣ်ဖျါဒုးသ့ၣ်ညါဖိလစံၣ်တဖှ်လၢအလိာ်ဖျါဆဲးထီၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤလိာ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်တဖှ်လၢတၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျဲၤလိာ်သး

တဖှ်အဂီၢ်. မူးစထၢၣ် ခါဝဲလ် (Mr. Caldwell) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကရူၢ်အံၤသးလီၤတၢ်မၤဆဲးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖှ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ထွဲထီၣ်လၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖှ်, တၢ်မၤဘၣ်ယးဒီးပုၤငါတၢ် (တၢ်သုးထီၣ်ထီၣ်အလီၤအလၢဒီးတၢ်သုးလီၤသုးကျဲၤ) ဒီး ဆဲးဒီးဝဲလၢ ပုၤကညိၣ်ဂံၢ်ထံးဝဲကျဲၤ ကထံၣ်လိာ်သးဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖှ်ဒ်သိးကကွၢ်က့ၢ်ဝဲဖိလစံၣ်တဖှ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢလီၤယုၤလံၤဒုသီန့ၣ်တၢ်မၤတဆိးထီၣ်အယိသတးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ညိန့ၣ်လၢပုၤဟံၣ်လၢကမၤအီၤ (လၢယုၤလံၤ ၅ သီ)န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဆိကတီၢ်ကွၢ်အီၤလီၤ. အယိသတးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢခံတဘျီန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢလီၤယုၤလံၤဝဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ကျီၣ်ခိၣ်စၢၤ ကရူ (Gray) န့ၣ် ကဟဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲန့ၣ်လီၤ. မူးစထၢၣ် ခွဲၣ်ရိၣ် (Mr. Chiron) စံးဝဲလၢကရူၢ်ကိးဖုဒီးန့ၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်လၢအတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖှ်အဂီၢ်ဒီးဟ့ၣ်ဆူမူးစထၢၣ်ဒုးစၢၣ် (Mr. Dixon) အအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲန့ၣ်အဂီၢ်ဒီး အဝဲကဒုးန့ၣ် တၢ်မၤတဖှ်အံၤခိဖျိစူးကါတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တဖှ်ဒ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ အခိၣ်ထံးတဖှ်အသိးဒ်သိး ကဒုးန့ၣ် ကရူၢ်ကိးကရူၢ်ဒီးအတၢ်စးထီၣ်မၤတဖှ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးစ့ၢ်ကိးဝဲ တချုးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ကရူၢ်တဖုဖုလိၣ်ဘၣ်လံာ်ကွဲးပတြီၤယာ် န့ၣ်ဒီး ဟဲကွၢ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢခံတဘျီ =

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢခံတဘျီန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ ၂၀၁၂, လၢယုၤလံၤ ၁၉ သီ, မုၢ်လွဲၣ်နံၤ ဖဲ ဂီၤ ၇:၃၀ လၢ ခွဲး-/ခလၢးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.